

ПЛЮС 100!

У Талачыне сёлета прайшла сотая рэгістрацыя нованароджанага.

Аддзел ЗАГС павіншаваў маладых бацькоў з райцэнтра Дзмітрыя і Кацярыну Пазняковых, чыя дачка Мілана стала сотым зарэгістраваным малым у 2018 годзе, паведамляе «Наша Талачынына».

Падчас урачыстай рэгістрацыі нованароджанай прысутнічалі бацькі, бабулі малой, мясцовыя актыў.

— Паважаныя бацькі, няхай нараджэнне дзіцяці яшчэ больш аб'яднае вашу сям'ю. Матулі прынясе шчасце і ўсведамленне вялікай моцы жанчыны, а бацьку — вялікі гонар за тое, што гэты маленёк чалавек носіць яго прозвішча, з'яўляецца яго працягам. Не забывайцеся, што сапраўднае шчасце сям'і, калі ў хаце гучаць дзіцячыя галасы. І па традыцыі аддзел ЗАГС

з вамі не развітаецца, а кажа вам: «Да новых сустрэч». Чакаем вас праз некаторы час з яшчэ адным сынам або дачушкай, — пажадала бацькам загадчыца загса Ірына Парэпка.

Дарэчы, для Дзмітрыя і Кацярыны нованароджаная стала другім дзіцём у сям'і, пара ўжо выходзіць пяцігадовага Данііла.

ВЫХАВАННЕ
Ў НАЙЛЕПШЫХ ТРАДЫЦЫЯХ

Юныя браслаўчане вывучаюць з маленства беларускую мову і народныя традыцыі.

Такім ярскравым і ў той жа час надзвычай цёплым і пяшчотным атрымалася чарговае

свята ў першым гарадскім дзіцячым садку. А прысвятчалася яно Году малой радзімы і роднай беларускай мове, паведамляе «Браслаўская звязда».

Дарэчы, выхавальнікі гэтай дзіцячай установы праважнасць ведання мовы не забываюць: вывучаюць з малымі беларускія вершы і песні, праводзяць заняткі па-беларуску. Ды і прылашчыць ці пажурцы на роднай мове атрымліваецца так натуральна! Вось і на свяце дзеці з задавальненнем расказвалі вершыкі, спявалі, гулялі ў народныя гульні. Акрамя таго, даведаліся ад выхавальнікаў цікавыя факты пра сваю малую радзіму.

СТРОЙ НАРОДНЫ — ЗАЎСЁДЫ МОДНЫ

Арт-праект «Творчасць. Пазнанне. Уменне» прайшоў у аграгарадку Валаўск Ельскага раёна, піша «Народны голас».

Дзень адкрытых дзвярэй у Валаўскім цэнтры народных традыцый ператварыўся ў сапраўдную сельскую вечарыну.

У той дзень у вясковы клуб завіталі выхаванцы мясцовай сярэдняй школы. Работнікі цэнтра прэзентавалі відэапраект аб роднай старонцы, які быў прысвечаны Году малой радзімы. А надалей школьнікаў чакала сапраўдная сельская вечарына. Паколькі мерапрыемства праходзіла сярод розных старадаўніх рэчаў, то дзеці з цікавасцю даведаліся, як гэтымі прыладамі працы карысталіся нашы продкі, якое адзенне насілі ў святы і паўсядзённа. Пад апладысменты глядачоў прайшло дэфіле народнага адзення «Строй народны — заўсёды модны».

А потым пачалося самае сапраўднае вясковае свята. Народныя жаночыя ансамблі «Валошкі» спяваю прыгожыя песні разам са школьнікамі. Дзеці адгадвалі загадкі, спявалі знаёмыя ўсім народныя песні, гулялі ў гульні, а потым яшчэ і танцавалі. Раўнадушных на свяце не было.

Падрыхтавала Вольга АНУФРЫЕВА.

ЗЯЛЁНЫ КВЭСТ ПА НАВАГРУДКУ

Ён стаў пілотным горадам праекта ГЭФ-ПРААН-Мінпрыроды «Падтрымка зялёнага горадабудаўніцтва ў малых і сярэдніх гарадах Беларусі» («Зялёныя гарады»), не мог застацца ўбаку ад правядзення кампаніі Еўрапейскі тыдзень мабільнасці. Жыхары горада актыўныя і жыццерадасныя, а гарадская адміністрацыя імкнецца забяспечыць устойлівую мабільнасць з дапамогай не толькі правядзення масавых мерапрыемстваў, але і рэканструкцыяй з акцэнтам на экалогію.

Журналісты і госці Навагрудка прайшлі пешшу па вуліцах, каб выканаць гарадскі квэст, распрацаваны мясцовым райвыканкамам, і пазнаёміцца з горадам.

На цэнтральнай плошчы райцэнтра адбыўся сімвалічны заезд на веласіпедзе і самакатах з удзелам школьнікаў, моладзі і выхаванцаў дзіцячых садоў, а дзень завяршыўся веларабегам «Да мэты ўстойлівага развіцця № 11 — на веласіпедзе!». Веларабег прайшоў да ветрагенератараў, усталяваных пад Навагрудкам.

Іаана КАЗАНА-ВІШНЯВЕЦКАЯ, кардынатар ААН, пастаянны прадстаўнік ПРААН у Беларусі, якая не толькі ўзнагароджвала юных удзельнікаў, але і прымала ўдзел у 12-кіламетровым веларабегу, прызналася:

— Я толькі пачынаю знаёміцца з беларускімі гарадамі і вельмі рада, што ў Навагрудку столькі неабыякавых людзей. Яны выбіраюць актыўнасць, здаровы лад жыцця і могуць гэта рабіць ва ўмовах такога прыгожага горада. Рух на роварах — гэта вельмі добра для здароўя людзей, для прыроды, для камунікатыўных зносін. Мы рады былі далучыцца да гэтага мерапрыемства і працаваць разам.

Навагрудак валодае вялікім турыстычным патэнцыялам, перакананыя ў гарадской адміністрацыі, але гэты патэнцыял неабходна развіваць. За год у горадзе бывае каля 50 тысяч турыстаў (для параўнання: насельніцтва самога райцэнтра складае каля 30 тысяч чалавек), але гэтая лічба можа быць павялічана ў некалькі разоў пры развіцці сферы паслуг. Навагрудак мае старажытную гісторыю, тут ёсць археалагічныя і архітэктурныя ўнікальныя аб'екты, пры гэтым актыўна развіваецца зялёнае будаўніцтва, і горад удзельнічае ў экалагічных праграмах. Такі сінтэз багатай гісторыі і сучаснай экалагічнай накіраванасці прыцягвае турыстаў.

Гэта цікава

У цэнтры горада — плошча, да якой вядуць восем (!) вуліц. Тут маецца свой гісторыка-краязнаўчы музей, адна з экспазіцый якога расказвае пра перыяд ВКЛ. Музей быў пабудаваны ў 1936 годзе ў стылі эклектыкі.

У горадзе ёсць уласная карцінная галерэя мастака Кастуса Качана.

У Навагрудку ўстаноўлена каля 60 пляцовак, 200 кантэйнераў для раздзельнага збору цвёрдых камунальных

адходаў. Іх атрымалася ўстанавіць з дапамогай праекта ЕС. Ёсць сартавальная станцыя, а таксама зацверджаны праект аб будаўніцтве завода па перапрацоўцы адходаў.

У Доме-музеі Адама Міцкевіча (адкрыты ў 1938 годзе, рэканструяваны ў 1990-м) у рамках праекта ЕС-ПРААН «Развіццё на мясцовым узроўні» з'явіліся аўдыягіды і спецыяльнае абсталяванне для чытання людзьмі з ослабленым зрокам. У доме-музеі ёсць падземны пераход, які злучае жылы дом з флігелем. Экскурсавод па просьбе гасцей можа правесці экскурсію на рускай, беларускай і польскай мовах.

У Навагрудку, на месцы, дзе сёння стаіць помнік Адаму Міцкевічу (яго аўтар — Валяр'ян Янушкевіч), у X—XIII стагоддзях было паселішча рамеснікаў.

Французскія эксперты, якія нядоўна наведвалі горад і распавядалі аб інавацыйных метадах горадабудаўніцтва, казалі пра тое, як трэба «астуджаць» гарады. Яны распрацавалі спецыяльны софт для вызначэння камфортнасці пражывання ў гарадскіх умовах (тэмпература, улік скарачэння выкідаў CO₂ і г. д.). У горадзе ёсць курган Адама Міцкевіча, які з'яўляецца наглядным прыкладам таго, як можна панізіць тэмпературу: паўднёвыя схілы некалькі градусаў цяплейшы за паўночныя.

У горадзе плануюць распрацаваць план энергаэфектыўнага квартала. На цяперашнім этапе беларускія спецыялісты вывучаюць замежны вопыт (як праектаваць такую забудову, якія існуючы інструменты і праграмынае забеспячэнне). Актыўная работа над такім кварталам пачнецца ў пачатку 2019 года. Пакуль не вызначана, будзе гэта новабудова альбо рэканструкцыя старога квартала (апошняе, на думку распрацоўшчыкаў, найбольш актуальна).

У стварэнні парку ў 1925—1926 гадах прымаў актыўны ўдзел Барыс Кіт, дырэктар Навагрудскай беларускай гімназіі, які пасля вайны эміграваў у ЗША, стаў вядомы ў сферы астранаўтыкі, працаваў у НАСА і прымаў удзел у распрацоўцы вадароднага паліва, сродкаў сувязі пры палётах.

Найстаражытная ў горадзе царква, якая захавалася (падмурак XIII стагоддзя, мур XVI стагоддзя) — Барысаглебская.

Разбураная царква Успення Маці Божай была знойдзена пад зямлёй археолагамі. У царкве праходзілі пасяджэнні Трыбунала ВКЛ, гэта быў вышэйшы Апеляцыйны суд княства.

У Навагрудку вельмі ўзгорыстая мясцовасць. Старыя брукаваныя дарогі былі заменены на асфальтавыя. Пасля дажджоў людзі сутыкнуліся з праблемай затаплення, паколькі вада хутка і бесперашкодна сцякае з горак. Там жа, дзе захаваўся брук, такіх праблем няма.

У горадзе рэалізаваўся праект «Прасвятленне» — мясцовая праграма, накіраваная на далучэнне людзей з інваліднасцю ў грамадскае жыццё. Гэта з'яўляецца пунктам зялёнага горадабудаўніцтва, і ён даступны кожнаму гораду.

Вольга ПРАЛЮК.

Мясцовае
Самакіраванне

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В. М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А. Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці; ПАНАСЮК В. В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т. Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М. Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12; e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 4 кастрычніка 2018 года.

24

ЗВЯЗДА